

[Niels Frederiksen.]

fremSAT Bemærkning om, at jeg vilde ikke være angst for at tilraade en kraftigere Udstyknings, selv under disse vanskelige Vilkaar. Hvis det havde været muligt at oprette 4 000 Statshusmandsbrug, spredt over Landet, ved en forstandig Jordlovgivning og efter Loven af 4. Oktobers Betingelser, saa vil jeg bede det ærede Medlem Hr. Holstein huske, hvilken overordentlig Værdi erhvervsmæssigt det vilde have haft i disse Aar i Henseende til Boligbyggeri, i Arbejderfortjeneste, i social Forskydning, og hvilken Besparelse det vilde have medført for Offentligheden i offentlig Understøttelse, Arbejdsløshedsunderstøttelse og Aldersrente.

Det er jo ikke helt ualmindeligt, at Stordrift i Danmark betyder, at man benytter Arbejderen, saa længe han kan bestille noget, og saa overlader man til Kommunen at forsørge ham, naar han bliver gammel. Det er den almindelige gængse Fremgangsmaade, saa er der ikke Brug for ham mere, alle enkelte Undtagelser fra-regnet — og jeg vil gerne gentage overfor det ærede Medlem Hr. Holstein, at han maa ikke dømme Storbedriftens Forhold ud fra de Tilstande, der findes paa Holsteinborg.

Havde man faaet 4 000 Hjem oprettet spredt over Landet, vilde det jo kun betyde tre Husmandsbrug i hver Kommune Landet over, og det havde ikke været noget revolutionerende, men det havde været en Hjælp til at overvinde de sociale arbejdsmæssige Vanskeligheder, som disse Aar har bragt over vort Land. Den Kapital havde ikke været daarligt anvendt, hvis den havde siddet lige saa sikkert og lige saa godt som Jordfondens Midler i Dag.

Til Slut skal jeg fremsætte nogle Bemærkninger til den højtærede Landbrugsministers Antydning, at vi i Fremtiden burde søge at hæve de Værdier, som findes paa de daarligt befolkede Omraader i Sønderjylland. Jeg er ganske enig i de Betragtninger, den højtærede Statsminister fremsatte, at det er en Opgave for Rigsdagen og Administrationen at prøve paa at lede den Ungdomskraft, vi har i Landet, hen til de Værdier, hvor de findes stærkest, og hvor der er mest Trang til, at de bliver løftet. Jeg kender Forholdene i Sønderjylland saa godt, at jeg ved, at fornuftigt grebet an og støttet forstandigt er der Mulighed for, at man kan byde Ungdommen i Danmark saadanne Startvilkaar, at de kan være bedre tjent med at rejse derned og

lægge deres Arbejdskraft der, end de kan være tjent med at rejse til Kanada.

Det er en Meningsløshed, naar vi har Muligheder indenfor Landets Grænser, der fornuftigt udnyttede er bedre end de, der kan bydes udenfor Landets Grænser, at vi saa ikke tager dette Spørgsmaal op, og fra mit Partis Side skal intet være til Hinder for, at Jordfondens Midler anvendes til dette Formaalets Fremme, naar Forberedelserne bliver gjort paa en saadan Maade, at der virkelig kommer et Resultat ud af Bestræbelserne.

Det, vi har kæmpet imod af Vanskeligheder i den Henseende, er, at vi ikke har været i Stand til, som Forholdene ligger, og som Lovhjemmel har været, at forberede Udstykningsarbejdet dernede paa en saadan Maade, at man med Tryghed kunde sige til den dygtige unge Mand i det øvrige Land: Rejs derned, og tag fat. For Vilkaarene var i Almindelighed saadanne, at han var udsat for at gaa i Stykker, længe inden han naaede at faa sin Lod i den Kulturtilstand, at den kunde give ham Løn og Udbytte, saa han kunde leve sammen med sin Familie deraf.

Der ligger en Opgave, til hvis Løsning vort Parti gerne vil yde sin bedste Medvirkning, naar dette Spørgsmaal klares. For mig staar det saadan, at dernede viser det sig, at Befolkningen er meget kendt med at benytte Loven af 4. Oktober, fordi den Udstyknings af Statsdomænerne, der i stor Udstrækning er foregaaet dernede, til Trods for at begge Loves Principper kunde anvendes, udelukkende er foregaaet efter Loven af 4. Oktobers Bestemmelser.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Holstein har Ordet for en kort Bemærkning.

Holstein: Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen maa ikke misforstaa mig. Naar jeg har udtalt som min Opfattelse, at jeg syntes, at denne Lovgivning, Lovgivningen af 4. Oktober, var forføjlet, saa var det ikke i den Betydning, at der overhovedet ingenting skulde være gjort, men i den Betydning, at der kunde være gaaet frem paa en mere hensigtsmæssig og mere formaalstjenlig Maade. Jeg mener, at man allerede fra første Færd burde have benyttet disse Midler til Hjælp baade for Byarbejderne og Landarbejderne, og jeg mener, at man for Landarbejderne burde have benyttet dem fortrinsvis til at skabe Landejendomme ikke paa 10, men paa 20 Tdr. Land. Det er nemlig, hvad en rask Mand med flink Kone og Børn kan overkomme uden fremmed